

HILEROKO BATZAR EGUNA HOBEKIAGO APROBETXATZEAZ

Euskaltzaindiko makina hau mugitzeko burubide batzuk eta egitura-berriztatze batzuk Azaroko batzarrean agertu nituen. Batez ere, lan bereziak egiteko, batzorde edo komisioak jarri behar zirela esan genduen. Batzorde hoién ibilbide-legea zein izango zen ere han adierazi zen. Batzorde bakoitzak bere lana edo lanaren zati bat burutzen duenean, lan hori Oron Batzarrera edo Plenora pasatu beharko da, eta orduan honek azken baietza ematen baldin badio behintzat, Euskaltzaindiaren erabakia bezala geldituko da puntu hura.

Hau da hartu genduen bidea. Herriari, gugandik itxaroten duena emango baldin badiogu, lanari lotu behar gatzazkio, eta euskera landan erabaki baten eske dauden puntu eta katramilak, aztertu eta finkatu behar ditugu. Denak ezin badira, beharrezkoenak eta premiatsuenak behintzat bai.

Komisioak jarriak dira, eta lanean hasiak ere bai. Komisio bakoitzaren atal egile delakoa lagun gutxiren artean jarri behar zela esan genduen, bestela, asko izanik, zaila bait da lan egitea eta lana aurrera eramatea. Hala ere, gutxi izanik ere, oztopo jakin batekin topo egin dugu. Batzordekoek elkarrekin biltzea ez da erraza izaten. Denok ez gera toki berean bizi. Bakoitzak badu bere lanbide eta irabazpidea. Bere eguneroko lana utziz, osterak eta joan etorriak egitea askorentzat ez da posible; inoiz edo bakan egin ditekena da, haina ez askotan. Gainera gastuak sortzen dira hortik, eta hoiék ordaintzeko ere Euskaltzaindia urri dago.

Beraz, oztopo hau garaitzeko eta Komisioen martxa bizkorrago joan dedin, gure hileroko batzarrea egiteko eran aldaketa batzuk sartu behar ez ote diren pentsatzen ibili gera. Pentsakera hau hemen azaldu besterik ez dut egingo. Asmoa proposatu, alegia. Zuek ere, zeuen aldetik esan zer derizkiozuten, eta ia zerbaitetara heltzen geran.

Euskaltzaindiak hilabete oroz egin ohi du bere batzarrea, ororen batzarrea, alegia. Eta egun hori Euskaltzaindiarengatik galtzea edo Euskaltzaindiko zereginei ematea ontzat ematen dugu. Orain

bada, nik diodana hau da: Egun hori Euskaltzaindiari ematen diogunez, aprobetxa dezagun hobekiago. Bestetarako galdutzat ematen dugunez gero, Euskaltzaindiarentzat lan egiteko balia dezagun, Euskaltzaindikoa lanetan ordu gehiago emanez, «al máximo» lan eginez, alegia. Orain Orogen Batzarrea egiten dugu bakarrik egun horretan. Hamar t'erdietan hasi eta ordubatak edo ordubiak arte, eta deus ez gehiago. Eta alde batetik tamala da egun osoa hain lan gutxi egiteko galtzea. Bati baino gehiagori entzun izan diot: Ez dut neure denbora alferrik galtzeko, eta horregatik ez naiz joaten.

Nik proposatu nahi nizueken formula berria hau da: Goiza Batzordeak (hau da, Komisioak) biltzeko utzi, eta arratsaldean Orogen Batzarrea egin. Era hortara Batzordekoei egokiera bat ematen zaie elkarrekin biltzeko eta bere lanak aurrera eramateko. Beraz, gorago aipatu dugun oztopo hura gaintitua geldituko litzake. Eta Euskaltzaindiarentzat eskeintzen dugun egun hori hobekiago aprobetxatuko genduke. Gainera, asmo edo era hau, ikusten dudanez, ez da berria. Euskaltzaindia sortu zenean, goizean batzarre bat eta arratsaldean beste bat egin ohi zutela argi ikusten da Euskera-ren lehen urtean (ez beharbada beti, baina bai sarri). Guk orain, gaurko organizazioak eskatzen digunari erantzunez, Komisioen lanerako utziko genduke goiza. Beharbada beti (esan nahi dut, hilabete guztiez), batzorde guztiek ez lukete bildu beharrik izango. Hori bakoizka ikusi beharko litzake.

Beraz, proposatu nahi nizuen asmoa hau da: Hilero batzar deia bialtzen denean, egun hortako bilkuren xehetasunak emango dira. Goizean zein ordutan eta nun zein batzordek egin behar duten bere bilkura. Gero bazkaldu. Eta arratsaldean, hiru t'ardi edo lauretan Orogen Batzarrea egin.

Hortarako, jakina, batzordekoak elkarrekin biltzeko tokiak ere bilatu behar dira. Donostian badugu Euskaltzaindiaren gela edo bulegoa. Urkixo Mintegian ere beharbada horrelako bilkuraren bat egin ahal izango da. Batzorde bakoitzak toki berezi bat behar baldin badu, denentzat toki bana bilatzea ez da erraza izango, baina gela batean bi batzordek bere lana egin ezinik ere ez dago.

Plan honen alde onak eta alde txarrak.—Alde onak: Hileroko egun hori hobekiago baliatzea. Batzordekoei bere lana aurrera era-

mateko okasio ematea. Eta bide hau hartzen ez baldin badugu, komisiokoak elkarrekin biltzeko modurik ez da ikusten. Orain arte batzordeak geldiroegi ibili badira, horrexegatik izan da baitipat, batzorde bakoitzeko lagunak biltzen izaten bait dira lanak.

Alde txarrak: Nik ikusten dizkiodan alde txarrak hauetxek dira: Orogen Batzarrea beharbada behar den patxaraz ezingo dugula egin, denboraren faltaz eta batzuk bere txokora bihurtzeko artega egongo direlako. Prensarako egiten genduen agiria egiteko ere ez zaigu egun horretan astirik geldituko. Baina azkeneko hau biharamonean ere egin ezinik ez dago. Eta oro har, nik uste dut abantailak handiagoak direla. Gainera, zintzo eta bizkor ibiltzen baldin bagera, denerako atera dezakegu denbora.

Nolanahi ere, hau guztion artean ikusi behar dugun gauza da, eta denon iritzi eta aburuak eskatzen ditut, ia zerbaitetara heltzen geran.

Gainerakoan, era berri hau ez litzake batzar egun denetarako izango. Batzar deian ifiniko lirake xehetasunak kasu bakoitzeko.

Bilbon, 20-4-71